

Cartea Mea e și a Ta!

ISSN 2734-6889

ISSN-L 2734 -688

TUDOR VLADIMIRESCU – DOMN CREȘTIN MARTIR - VOIEVODUL DREPTĂȚII SOCIALE
(partea a V-a)

Prof. Dr. Gheorghe Constantin NISTOROIU

*„Acum este timpul a scîpa țara de
inchiziția grecească și dumneata vei
fi mare Jodere!” (Gheorghe Lazăr)*

*„România modernă are la bază și jertfa lui
Tudor Vladimirescu, sacrificiul său fiind
exemplu pentru generația pașoptistă, elita
politică 1848-1878, care în 30 de ani, a reușit
să fiurească un stat modern și independent.”
(E-dor aviator (r) Dr. Marius – Adrian Nicoră)*

Tudor Vladimirescu cunoștea cel mai bine durerile norodului său, fiindcă el le simțise, le trăise și le filtrase prin propriul suflet, iar pe deasupra se dorea a fi și un mare vizionar.

„Fiind **umblat prin lume și prin Țara sa, de la Carpați, Dunăre și Mare**, Tudor Vladimirescu a văzut multe necazuri ale românilor, țărani oropsiți și exploatați de **toți străinii, negustorii și refugiații bogați**, care au fost primiți cu bunăvoință la pieptul Țării românești.” (Col. (r), conf. univ., dr. Anatol Munteanu, *O etapă a renașterii naționale a românilor, anul 1821, în RETRĂIRI ISTORICE ÎN VEACUL XXI*, Ediția a XVII-a, **1821-2021-200 de ani de la Revoluția condusă de Tudor Vladimirescu și încetarea domniilor fanariote...**, Ed. Rocart 2021, p. 91)

Revoluția lui Tudor Vladimirescu a avut așadar, două obiective majore, cel intern - instituirea unei **noi ordini sociale** fundamentată pe **dreptatea norodului** și cel extern privind **independența țării**, ambele țeluri având deopotrivă caracter antifanariot, anticiocoiesc și antiotoman.

Pandurul gorjean era conștient că norodul pentru a se putea vindeca de **lepra fanariotă**, trebuia să aibe sprijinul unor mari boieri și al înaltului cler. Ceea ce, forțat, s-a și întâmplat. Un sprijin din partea muscalilor nu putea aștepta, deși îi servise, servindu-și propriului scop, mai ales după **strădania** prințului chior, felmareșalul Kutuzov, care prin pacea de la București, din 1812, dorea să facă Dunărea hotar al imperiului rus. Pentru turci, Tudor a ales o diplomatie favorabilă sieși, de „**menajare**” ducând tratative directe cu sultanul sau prin pașale.

Așadar, „*Cererile norodului românesc*”, ca Temelie a programului revoluționar – constituiau, de fapt, **Stâlpul noii ordini sociale**, care întroniza **suveranitatea poporului**.

Tudor fusese „*ales și hotărât de întreg poporul român*”, spre a fi în „*folosul a toată obștea*” prin „*toate cererile ce vor face*,” precum:

- a) desființarea legiurii lui Caragea;
- b) înlăturarea mitropolitului (nefiind ales de norod);
- c) jefuitorii țării, ciococii, cei care „*au ucis norodul cu arme de moarte, fără a-i întreba ce le este cererea*”, să fie o parte izgoniți din patrie, alții duși la ocnă pe viață sau uciși în fața norodului ;
- d) în fața norodului să se ardă „*anaforalele și întăririle*” cele nedrepte;
- e) în cler să fie numit numai *cel destoinic*, la fel și în toate dregătoriile, fără bani, ci doar prin fapte meritorii.

Documentul a fost întărit prin hrisov și jurământ obștesc.

În Tabăra de la Țânțăreni, Tudor s-a organizat destul de bine tactic și strategic militar, mărindu-și forțele armate, întărindu-și baza de rezistență din Oltenia, astfel: **infanteria**, pe polcovnicii cu câte 1000 de oameni, fiecare polcovnicie având 10 căpităanii a câte 100 de oameni, comandate de un căpitan și un ceauș; **armamentul** – flinte, pistoale, sulite; **artileria** – tunuri, 2 la Țânțăreni, 1 de la Craiova și 4 din București; **cavaleria** – panduri tot în căpităanii de 100 și o mică grupare de arnăuți. (cf. I. Neacșu, *Oastea pandurilor condusă de Tudor Vladimirescu în răscola din 1821*, în „*Studii și referate privind istoria României*”, partea a II-a, Ed. Acad. R.P.R., București, 1954)

Demersurile diplomatice le-a abordat prin documente și delegații trimise puternicilor vremii, sultanului, țarului și împăratului Austriei, pentru a se lămuri în privința atitudinii lor, atitudine pe care o anticipase totuși, ca fiind ostilă revoluției sale.

Sultanul, ca toți înaintașii săi făcea doar politica interesului și scopului său. Pe de o parte părea să accepte *cererile* lui Tudor cu condiția ca el să scape de eteriști, iar pe de alta a numit alt fanariot Țării Românești în persoana lui Scarlat Callimachi care era filoeterist.

În timp ce frații Alexandru și Nicolae Ipsilanti au început acțiunea eteristă la Iași, Iordache Olimpiotul și alte căpetenii eteriste terorizau continuu Capitala, răspândind neliniște și groază în Divanul țării, care și așa era înspăimântat de declanșarea Revoluției lui Tudor.

Complotul împotriva lui Tudor în tabăra de la Țânțăreni prin cele două acțiuni a fost pus la cale de fanarioții-eteriști, Constantin Samurcaș, Iordache Olimpiotul, Dimitrie Macedonschi și Hagi Prodan sprijiniți de consulul țarist Al. Pini. Tudor le-a dejucat planurile, dar **a greșit grav**, acceptându-i alături cu grupările lor în marșul său triumfal spre Capitală.

De ce?! Numai el putea să știe!

Divanul a fost nevoit să accepte situația, delegându-l pe episcopul Ilarion să-l întâmpine pe Tudor ca să-i afle voia. Caimacanii lui Callimachi s-au retras în grabă la Giurgiu, lăsând *grija* Capitalei în mâinile arnăuților lui Sava Fochianos.

Când a ajuns la Bolintin, Tudor avea Armata bine pregătită și disciplinată, compusă din **șaisprezece mii** de oșteni bravi și încrezători în izbânda lor. Prin Proclamații și-a înștiințat Divanul, cerând la rândul său să-i răspundă tot în scris, „*ca în, grab să-mi dați răspuns în scris, iscălit de toate iznafurile și de toți mici și mari, precum și de toți ostașii cîți vă aflați în București și vă hrăniți dintr-această țară, ca să știm de voiți binele de obște sau nu... Căci oricare va fi la un glas și întru unire cu creștinescul norod, este pornit numai pentru dreptate, acela se va numi patriot. Iar vericare se va împotrivi binelui obștesc, acela ca un vrăjmaș se va socoti.*” (C. D. Aricescu, *Istoria revoluțiunii române de la 1821*, Craiova, 1874)

Divanul s-a conformat cereri lui Tudor, semnând de nevoie „**Cartea de adevărire**”, prin 77 de boieri, înmănată de la 29 Martie, la Ciorogirla prin Dinicu Golescu. Pentru un scurt răgaz de timp Tudor și-a așezat tabăra la Mănăstirea Cotroceni.

Valahii și-au luat soarta în mâini și crucea pe umeri, iar Tudor și-a pregătit Proclamația generală, care-i conferea revoluției sensul de **renaștere politică a românilor**. „**Fraților!** Cîți n-ați lăsat să se stingă în inimile dv. sfînta dragoste cea către patrie, aduceți-vă aminte că suntem părți ale unui neam și

cîte bunătați avem sînt răsplătirea din partea neamului către strămoșii noștri pentru slujbele ce am făcut... **Să ne unim dar cu toții, mici și mari, și ca niște frați, fii ai uniia maici, să lucrăm cu toții împreună, fieșcare după destoinicia sa, cîștigarea și nașterea a dooa a dreptăților noastre.**" (G. D. Iscriu, *Revoluția din 1821 condusă de Tudor Vladimirescu – expresie a renașterii naționale românești*, intervenție la Congresul mondial de științe istorice, 1980)

În **21 Martie 1821**, într-o frumoasă zi de Primăvară, poleită de soarele cald, pe la ceasurile două d.a., **Tudor** cu toată solemnitatea oștirii sale a intrat în București, ținând o **pîne mare** în mână, simbol al păcii și bunăstării. În dreapta lui, episcopul **Ilarion** purta **crucea dreptății și a suferinței**, iar în stînga pandurul gorjean **Preda Stegarul**, străbunicul scriitorului **Gib. I. Mihăescu**, cu faimosul **drapel** din mătase albă căptușită cu mătase albastră, pe care strălucea **Aura Sfintei Treimi**, alături, **Crucea** în brațele **Mîntuitorului Hristos** și aureolele sfinților eroi-martiri-militari **Gheorghe** și **Teodor Tiron**, icoană zugrăvită de inimosul călugăr patriot **David**.

Solemnitatea **Norodului valah** în frunte cu **Tudor** a fost totuși umbrită de trei pete urâte, grotești precum, D. Macedonschi și I. Farmache, aflați alături de panduri și Sava Fochianos care a ocupat Mitropolia, ca să nu intre în incinta ei marele Pandur.

Tudor n-a forțat nota și a ales ospitalitatea văduvei lui Manolache Brîncoveanu.

„**Vremelnica ocîrmuire**” a Domnului Tudor a trecut prin stări dramatice ațâțate de Eteria lui Ipsilanti, care a întrecut cu mult crimele și profanările păgâne. „**Au năvălit la strîngere de bani, mărturisea Naum Rîmniceanu, călcînd sfintele mănăstiri ... și luînd cu mare silă de la ticăloșii egumeni (greci) cîți putea rupe.**” (Naum Rîmniceanu, *Izvoare narative*, 1821; D.I.R., 1821, II, p. 50-51)

Nu găsesc rațiunea pentru care **zidul Sfintei Mănăstiri Secu-Neamț, poartă stigmatul plăcii comemorative... în memoria eteriștilor căzuți la Mănăstirea Secu în 1821**, când **se știe** foarte bine că **Revoluția română din 1821**, a fost curmată de Mișcarea Eteristă, rebelă, profanariotă, care l-a răstignit și pe Voievodul ei Tudor Vladimirescu. Și înainte de odiosul asasinat pus la cale de eteriști și comis tot de ei, și după asasinat, bandele de eteriși, căci ei n-au fost revoluționari creștini cu jurămînt pe Biblie și pe Cruce, ci cu jurămînt pe ură, răz bunare și crimă pe efigie masonică, au comis cele mai multe jafuri și cele mai îngrozitoare crime. „...După mănăstiri au continuat în afara orașului, **jafurile și au făcut siluiri odioase și crime.**” (Naum Rîmniceanu, *Izvoare narative*, 1821, p. 81 și urm.)

La 13 Mai 1821, Tudor înainte de retragerea sa din Capitală a întocmit un protest – memoriu către „**potențații de la Laibach**”, contra invaziei turcești și **mai ales** contra atrocităților comise de eteriști, „**jafuri, tâlhării și crime, cruzimi revoltătoare: eteriștii smulgeau copiii de la sînul mamelor lor, îi aruncau în sus și-i prindea cu iataganele lor.**” (C. D. Aricescu, *Istoria revoluțiunii române de la 1821*, p. 225, „*Sursa vie*”, *Mărturiile lui Petrache Poenaru* și cele ale lui Simion Romanov, mavrofor și „scriitor în cancelaria de îndestulare a oștirii grecești” în 1821)

Într-un raport primit de cancelarul Metternich din București, din 25 Mai 1821, se menționa tâlhăriile eteriștilor. „**Acești rebeli parcurg țara, devastează și jefuiesc ca adevărați tâlhari, astfel că locuitorii așteaptă ca pe eliberatorii lor trupele seraschierului Yussuf pașa...**” (*Revoluția din 1821...*, Doc. ext., p. 303)

Atunci, cine a avut inițiativa plăcii comemorative de la Mănăstirea Secu-Neamț, la nivel de ierarhie, **neoeteria română sau neoeteria greacă?! Sau amîndouă?!**

Eteriștii căzuți la Mănăstirea Secu-Neamț sau în alte lăcașuri de cult românești n-au fost niciodată eroi, ci doar **lași, tâlhari și criminali pseudocreștini**.

S-a întîmplat atunci **culmea ironiei tragice**, ca valahii ortodocși să ceară păgânilor turci ajutorul armat pentru a scăpa de tirania grecilor **creștini**, din țară.

Invazia turcească în Principatele române a fost motivată și grăbită tocmai pentru a se curma jafurile, tâlhăriile și crimele odioșilor eteriști-greci.

Eteriștii au pierdut lupta cu turcii încă de la început, fiindcă ei nu au mers pe organizare, ci pe jafuri, tâlhării și crime. Tot ca să mai distrugă ceva din Patrimoniul valah și în ceasul a 13-lea, eteriștii au racolat o parte din pandurii lui Tudor, rămași fără conducător, mințind că a fost un acord între Tudor Vladimirescu și Ipsilanti. Practic pe de o parte rebelii greci îi oferea pe panduri

turcilor spre moarte, iar pe de alta jefuiau mănăstirile românești, ctitorii voievodale, aflate sub stăpânirea egumenilor greci, astfel că prin retragerea în lăcașurile noastre mănăstirești au invitat turcii pur și simplu să le prade, să le distrugă, să le profaneze și să omoare zeci de monahi valahi nevinovați.

Intervenția otomană putea servi foarte bine și unei intervenții muscalo-țariste. Dacă eteriștii ar fi respectat cerința-somație a lui Tudor de a părăsi țara noastră, atunci revoluția română și-ar fi urmat cursul ei firesc pentru care s-a declanșat, biruind și punând temelie unei ocârmuiri valahe temeinice.

Practic prin retragerea conducerii eteriste la Târgoviște s-a dat cale liberă turcilor la Dunăre, forțând astfel pe Domnul Tudor să părăsească Cetatea Bucureștilor. Retrageră fatală. Tudor Vladimirescu trebuia să aresteze capii eteriei aflați în Capitală așa cum îi ceruse și sultanul și lucrurile se rezolvau de la sine, favorabil românilor. De ce n-a făcut-o? Enigma rămâne continuu învăluită în mister.

Informația lui I. P. Liprandi, consemnează clar și răspicat: „Chehaia bei a făcut cunoscut lui Tudor voința sultanului, ce-i fusese comunicată prin seraschierul de Silistra, că el era însărcinat, după ce va distruge pe eteriști, să înceapă tratative cu Tudor și cu divanul, pentru a introduce în Principate un nou așezământ, mai ales în favoarea sătenilor și că în această privință trebuie să se întrunească la București, îndată după întoarcerea liniștii, împuterniciților ambelor părți.” (N. Iorga, *Acte și fragmente...*, II, p. 579-580)

Planul retragerii *Adunării norodului* în frunte cu Domnul Tudor din Capitală spre rezistența în mănăstirile din provincii a fost total greșit, fiindcă în mod direct a servit complotului eterist de a se împlini mai repede și mai ușor. Tudor și-a urmat Drumul calvarului comițând inexplicabil greșală după greșală, fatalitate care l-a costat viața sa, viața a mulțime de panduri, precum și drama țării sale.

Hotărâri și pedepse necugetate autoritate excesivă față de pandurii și căpitani săi care au căzut în greșală;

- în loc să-i execute pe eteriștii care complotau împotriva lui încă din Tabăra de la Țânțăreni, a executat o parte dintre pandurii vinovați de diferite abateri;

- trimiterea *solilor* Dimitrie Macedonschi, Hagi Prodan și Alexandru Pavlovici, care îi erau *alipiți* Pandurului de multă vreme spre a-l supraveghea continuu, tocmai la marele vrăjmaș Iordache Olimpiotul, complotistul care-i tăia calea la Golești;

- acceptarea *protecției* celor trei căpetenii dușmane cu arnăuții lor în foișorul conacului de la Golești, ca să nu le creeze deci, nici o emoție în planul lor mârșav;

- întâlnirea cu Iordache Olimpiotul, Miercuri 18 Mai 1821, deși îi știa dintru început intențiile viclene, ticăloase, ucigașe, fără să-și ia măsuri de siguranță;

- execuția a 24 de panduri, vinovați pentru „*furțișaguri*”, fapt ce a răspândit teamă, derută, diversiune, culminând cu spânzurarea căpitanului **Ioniță Urdăreanu**, în noaptea de **Vineri, 20/ 21 Mai 1821**, ajunul Sărbătorii Sfinților Împărați **Constantin cel Mare și mama sa Elena**, noaptea sacră, devenită noapte de coșmar a căpitanilor panduri, ce a servit iudelor eteriste.

- Cum sălășluiau în ființa lui Tudor două lucruri contrare, dușmane, grija părintească față de panduri și execuția unora dintre fii săi de luptă, căci doar nu era Soliman Magnificul să-și ucidă restul fiilor, născuți după prințul care urma la tron, pentru stabilitatea dinastiei?

„Tudor Vladimirescu – a avut mare grijă de ostași, ca orice bun comandant; uneori avea față de ei efuziuni paterne – el, care nu și-a avut o familie! **Ostaș el însuși, pandurii erau semenii lui, familia lui, viața lui, rațiunea lui de a fi, căci fără ei nu putea sluji cauza pentru care, îmbrăcase cămașa morții.**” (G.D. Iscriu, *Revoluția din 1821 condusă de Tudor Vladimirescu*, Ed. Albatros, București, 1982, p. 249)

Hotărârea pripită de retrageră din Capitală, l-a făcut nehibzuit în planul său, păstrând lângă el, nemijlocit, **trădătorii eteriști** care așteptau orice moment prielnic să-l piardă. Faptul că știa acest lucru și n-a luat nici o măsură, ba din contră a luat aspre măsuri pentru panduri i-a întunecat gândirea. „*I-a luat Dumnezeu mințile!*”, cum se spune în popor. Renunțând ușor la viața sa, a renunțat la fel de ușor și la viața unora dintre panduri, iar în plan general la viața tuturor pandurilor, chiar și la viața Țării, dându-se de bună voie pe mâinile tâlharilor.

Acest fapt este inadmisibil pentru un Conducător!

Este cel mai mare sacrilegiu pentru un Revoluționar creștin!

Asumându-ți voința norodului – *Adunarea poporului* și dezertând de la misiunea sa, devii astfel trădătorul cauzei ortodoxe - naționale!

„Tudor, în retragere, de la Bolintinu din Vale pînă la Golești, a omorît, pentru **furțișaguri mărunte, cu streang și cu glonț, douăzeci și doi de panduri, în vîrsta tinereții, bravi și făcuți pentru război.**” (N. Iorga, *Izvoarele contemporane asupra mișcării lui Tudor Vladimirescu*, București, 1921, p. 290)

În localitatea **Cîrcinov** Tudor a cerut căpitanilor săi să-i de-a înscrisuri că nu vor mai tolera abateri de la pandurii lor. Patru dintre ei, între care **Ioniță Urdăreanu** din vechea stirpă boierească, chiar un apropiat a lui Tudor, i-au refuzat cererea. Trei au fugit, rămânând doar Urdăreanu asupra căruia s-a revărsat toată mânia lui Tudor, condamându-l la moarte.

Căpitanul **Ioniță Urdăreanu** era un pandur ca **Bradul, înalt, frumos și verde** de tinerețe.

Statura, curajul și capacitatea sa îl impuneau ca pe un brav comandant în rândul Elitei conducătoare. Tudor însă i-a curmat tinerețea, viața, familia și cariera militară. Toți căpitani lui Tudor l-au rugat, l-au implorat să-l ierte pe Urdăreanu, mai ales că fapta sa de a nu-i da înscrisul cerut de Tudor, nu-i știrbea fidelitatea față de Conducătorul revoluției.

Era o noapte înstelată, cu lună plină și o ușoară adiere de Mai, când de pe creanga Salciei viguroase se legăna trupul pandurului spânzurat, vrînd parcă să coboare pe pămînt, dar proiectându-și pe Cerul aprins, silueta cu mult mai înaltă a tânărului gorjean frumos.

La lumina focului de priveghere căpitani și panduri plîngeau. Oftau și scrșneau din dinți. Peste acest moment dramatic al camarazilor demoralizați a căzut ca un fulger umbra eteristului Dumitru Macedonschi, care a semănat mai multă teamă și groază, smulgînd ascultarea unor căpitani, camarazi ai tânărului căpitan Urdăreanu, revoltați, ce s-au pus în slujba vicelanului, care a grăbit un sol la Pitești la Iordache Olimpiotul, iar acesta însoțit de un corp de oaste a venit ca Iuda, la Tudor, *pașnic*, la o *întîlnire de taină*, între *patru ochi*...

Prin uciderea nedreaptă a căpitanului Ioniță Urdăreanu, fapt consimțit chiar prin înmormîntarea lui cu onoruri militare, ca pe un **erou**, Tudor și-a pierdut demnitatea creștină semnîndu-și condamnarea la moarte și împlinind planul mârșav-ucigaș al eteriștilor.

Căpitanul Dumitru Cățel din Cerneți, care a făcut parte din **completul** de judecată al tribunalului militar înființat de Tudor la Mănăstirea Cotroceni, unul dintre cei care l-au vîndut pe Tudor lui Olimpiotul, își regreta fapta, justificîndu-se: „- *Nevoia m-a silit... Căci în toate nopțile pierdea cîte doi-trei dintr-ai noștri, fără judecată... În loc să ne batem cu turcii, cum ne fîgăduise* (scopul declarat al retragerii în Oltenia), *el ne ucidea ca pe cîini.*” (O „*sursă vie*” a lui C.D. Aricescu, Arh. St. Buc., fond. Saint-Georges, inv. 1126, pachet III, doc. 14, f. 6-9)

Gărzile lui Tudor au fost înlocuite discret cu dușmanii eteriști, spre a fi mai *bine păzit*, iar Olimpiotul i-a sugerat o „*înțelegere*” cu Ipsilanti, adică o subordonare față de Eterie. Făcut prizonier, a fost pus sub escortă, dus la Târgoviște, la *judecata* călăului mason, care l-a condamnat la moarte. După *ospățul* de adio de la Mitropolie, a fost încredințat călăului Nicolas Pargas spre decapitare. „*Monstrul de la Galați* - Vasile Caravia, Gherasim Orfanos și Constantin Cavaleropoulos i-au ciopârțit trupul viguros și l-au aruncat într-o fântână.

Era noaptea crudă pentru țară, de 27/ 28 Mai 1821. Așa a pierit primul „**domn pămîntean**”, neîncoronat al Țării Românești, dar nu ca martir, nici ca erou, ci ca **victimă** strivită prin voia sa de lespedea vremii respective.

Nicolae Iorga, ca și mai toți marii Români s-a revoltat cu tot adîncul ființei sale. „*A fost omorât noaptea, în marginea orașului, sub geana dealului de sub care priveghează mănăstirea Dealu, cu rămășițele pămîntești ale lui Mihai Viteazul. Călăi i-au fost <<ostașii>> cari nu stătuseră niciodată în fața dușmanilor <<patrioții>> greci din Rusia... Îl ciopîrțiră cu iataganele la ceasuri de noapte, cînd fac ispravă tîlharii, înspre ziuă de 27 mai 1821, la marginea Târgoviștei. Acești creștini care luptau sub steaguri sfînte pentru libertatea celor ce cred în Hristos, zvîrliră într-o fântână părăsită trupul sfîrtecat, care nu s-a învrednicit niciodată de îngropare. Țăranul acesta făcuse întra-devăr un mare <<păcat>>:*

vroise ca în Țara lui să aibă parte de fericire și de putere săracii neamului românesc.” (N. Iorga, *Izvoarele contemporane...*, op. cit.)

Tudor Vladimirescu, spre finalul obiectivului său revoluționar a comis păcat după păcat. Păcate grele. Ucideri. Dumnezeu i-a luat harul Proniei Sale, făcându-l să-și piardă ce avea mai demn: inteligența, curajul, credința, cumpătarea și vitejia, capitulând astfel în fața idealului său, în fața națiunii, în fața neamului, lăsându-se pradă dușmanului său de moarte.

Mare păcat pentru el, pentru panduri, dar și pentru națiunea noastră valahă!

Idealul său revoluționar s-a frânt, când era în prag de biruință, căci n-a mai fost împletit cu Voia Domnului, cu credința puternică, cu dragostea creștină, cu cultul eroilor și martirilor neamului pentru a avea sprijin și nădejde în Sfânta Treime – Dumnezeu, zăgrăvit pe drapel.

Saltul lui Tudor Vladimirescu a fost prea mare și prea înalt și destinul i-a frânt aripile!